

[Bjerre.]

udvalg, som var meget sagkyndige; hvis der skal siges noget, var de måske noget for ensidige, måske ikke så alsidige, som man kunne have ønsket; selve resultatet, juridisk set, selve deres dygtighed er der intet at indvende imod, men det kunne muligvis have været praktisk, om man allerede på et tidligere tidspunkt havde fået andre elementer i de nordiske befolkninger med i stedet for at nedsætte disse snævre embedsmandsudvalg.

Disse embedsmandsudvalgs arbejde er nu resulteret i, at man har kunnet foreslå ganske ensartede lovforslag i de tre nordiske lande, og det er selvfølgelig at ønske, at man kan nå til at få disse love vedtaget ensartet i de forskellige lande. Men når man læser betænkningen, ser man, at der på forskellige områder har været nogen uenighed. Allerede om selve det store hovedproblem, hvorvidt man skal gøre kvinden til hovedperson, så hun ikke er afhængig af mandens indfødsret, har der været uenighed. Såvidt man kan se, har man fra dansk side ment, at det skulle være valgfrit for kvindens vedkommende, men man har bøjet sig. Med hensyn til lovforslagets § 4 om generhvervelse af indfødsret har noget lignende synspunkter gjort sig gældende. Nu kunne det muligvis tænkes, at man i de forskellige nordiske rigsdage ved behandlingen af disse lovforslag i og for sig kom til det resultat, at den og den bestemmelse kunne man godt ønske ændret, men for at opnå en ensartet lov i de to andre lande mente man sig nødt til at vedtage den. Jeg lagde mærke til, at den højtærede indenrigsminister i sin forelæggelsestale var inde på, at man kunne følge de andre nordiske landes behandling af sagen igennem embedsmænd. Jeg vil udkaste den tanke, om man ikke ligefrem direkte kunne lade udvalgene i de forskellige rigsdage eller i hvert fald repræsentanter for dem forhandle, selvfølgelig bistået af de embedsmænd, der har med disse sagers behandling at gøre. Jeg vil bare udkaste det som en tanke for at opnå, at vi ikke af hensyn til nabolandene vedtog noget, som vi egentlig ikke syntes om, og når det så kom til stykket, havde vi måske i alle tre lande vedtaget noget, som vi godt ville have været med til at lave anderledes.

Jeg nævnte, at det store hovedprincip, den store ændring, der sker, er, at hustruen ikke altid skal være afhængig af mandens indfødsret. Hun bliver altså hovedperson i det omfang, dette kan lade sig gøre. Det er i overensstemmelse med kvindeorganisationernes ønsker, og i alt fald teoretisk set synes man også, det må være det eneste

rigtige, at kvinden ikke er sådan et anhäng til manden. Det tror jeg man kan tilslutte sig rent principielt, men der kommer så mange andre spørgsmål frem, og at opnå en fuldstændig ligestilling er jo ganske udelukket. Vi ser da også af lovforslaget, hvad børnene angår, at ægtebørn fremdeles skal følge faderen. Vi kan da opnå det særsyn at se en dansk mand og en lang række danske børn med en udenlandsk moder, som ikke har den samme ret til at være her i landet, som de andre har. F. eks. skal en sådan moder stadig have opholdstilladelse; hun kan eventuelt udvises, men hvis hun var af den art, at hun blev det, ville der måske ikke ske nogen skade ved det. Alene denne usikkerhed gør hendes hele stilling anderledes. Hvis der eventuelt bliver tale om skilsmisse eller separation i et sådant ægteskab, kan det handicappe hende med hensyn til, om hun måske kan få tillagt forældremyndigheden over børnene.

Man siger, at det er noget, der ligger i tiden, at det er moderne, og man henviser f. eks. til Sovjetrusland. Og det er selvfølgelig også rigtigt, at der får en kvinde ikke samme indfødsret som sin mand, men der er man nu gået så radikalt til værks, at man i 1947 har forbudt ægteskab imellem en sovjetborger og en udlænding, og det er vel ikke det, man her tenderer henimod. Så henviser man til De Forenede Stater i Amerika, og det er også rigtigt, at dette land har en lovgivning, hvorefter giftermål med en amerikansk statsborger ikke medfører indfødsret for hustruen. Men forholdene i Amerika og i de vesteuropæiske stater er jo også ganske overordentlig forskellige. Der er henvist til England, hvor man har fået en ny indfødsretslovgivning; der har man også ønsket, at kvinden overhovedet ikke statsborgerretlig set skulle være afhængig af, med hvilken mand hun giftede sig, men det ville parlamentet ikke være med til; det ønskede at gøre det valgfrit.

Om man nu skal gøre det ene eller andet, kan vi jo undersøge i et udvalg, men jeg vil bare gøre opmærksom på, at der er mange problemer. Det er ikke nok at sige, at vi ønsker at komme helt bort fra den gammeldags afhængighed; vi kommer måske derved uden at tænke over det over i en ny afhængighed, som kan være lige så ubehagelig og lige så uheldig. Særlig fra Sverige har man anført, at det var misbrug, skinægteskaber o. lign., man frygtede, idet en kvinde kunne gifte sig for at drive spionage. Ja, det er muligt, men jeg kan nu i og for sig ikke se, at hun ikke kunne drive spionage, selvom hun havde